

## คำนำครั้งที่ 6

ตำราเล่มนี้ ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้กำหนดให้ใช้ประกอบการสอนกระบวนวิชา GE 467 ( รหัสเดิม GE 424 ) " ภูมิศาสตร์การเมือง " ซึ่งเป็นวิชาบังคับของนักศึกษาวิชาเอกภูมิศาสตร์มนุษย์ และวิชาเลือกของนักศึกษาทั่วไป

ในการปรับปรุง แก้ไขและเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของตำราเล่มนี้ ผู้เขียนได้ใช้เวลาประมาณ 3 ปีเพื่อการเรียบเรียง ทั้งนี้เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเมืองโลก ในระหว่างช่วงสงครามเย็น และภายหลังสิ้นสุดสงครามเย็น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงภูมิศาสตร์การเมืองของ " ประเทศโลกที่สอง " คือกลุ่มประเทศสังคมนิยมได้ปฏิรูปประเทศไปสู่ระบบทุนนิยมและประชาธิปไตยฝ่ายตะวันตก การเกิดปรากฏการณ์ทางการเมืองที่มีขึ้นอย่างไม่คาดฝัน คือ การรวมตัวของประเทศเยอรมัน และการล่มสลายของสหภาพโซเวียตซึ่งเกิดจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครองเป็นเรื่องสำคัญที่สุด หรือการแยกตัวของประเทศยูโกสลาเวียเนื่องจากปัญหาทางสังคมและการเมือง นอกจากนี้ได้มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในระดับสูงขึ้น เป็นปัจจัยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ อำนาจเศรษฐกิจ อำนาจการเมืองและอำนาจทหาร ซึ่งก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวศูนย์กลางของอำนาจเหล่านี้ จากภูมิภาคยุโรปไปสู่ภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิกเพิ่มขึ้น

ผู้เขียนได้รับอนุมัติให้ใช้เวลา 1 ปี จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2534 - 30 กันยายน 2535 เพื่อการปรับปรุงและแก้ไขตำรา GE 467 นี้ ดังนั้น ผลงานของการเรียบเรียงตำราเล่มนี้ จึงเท่ากับเป็นการสอนและเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานของผู้เขียน เพื่อพัฒนาความรู้ของผู้เขียนเอง มิให้เป็น " ไม้ตายซากทางปัญญา " เพื่อที่จะช่วยให้การสอนของผู้เขียนมีคุณภาพมากขึ้น และเพื่อเพิ่มพูนเนื้อหาสาระของวิชาให้ทันสมัย เพื่อถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์และผู้สนใจทั่วไป

ในการเพิ่มพูนความรู้ด้านภูมิศาสตร์การเมืองนี้ ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือจากภาควิชาภูมิศาสตร์ ณ The University of Wisconsin at Milwaukee โดยเฉพาะ Prof. Lutz Holzner ( หัวหน้าภาควิชาภูมิศาสตร์ ) และ Prof. H.M. Rose และ Prof. Paul E. Lydolph รวมทั้ง Prof. D. Robert Mc.Ginnis ซึ่งเป็น Vice President for University Relation จากมหาวิทยาลัย Central Florida, Orlando ซึ่งช่วยประสานงานระหว่างภาควิชาภูมิศาสตร์และภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งนี้ ผู้เขียนได้เข้าศึกษา ค้นคว้า จากห้องสมุด จากเอกสาร ตำรา และบทความต่าง ๆ รวมทั้งฟังคำบรรยายและได้รับคำแนะนำและแลกเปลี่ยนความรู้กัน ซึ่งผู้เขียนขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้เขียนได้มีโอกาสไปประชุมสัมมนา ณ กรุงปรัาก สาธารณรัฐเชก ในเดือนสิงหาคม 2537 ซึ่งจัดโดย The International Geographical Union ( IGU ) และ Charles University และ Ministry of Environment of the Czech Republic ซึ่งผู้เขียนได้รับความรู้มากมาย

หลายด้านทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และรัฐศาสตร์ โดยการฟังบรรยาย การอภิปราย และจากเอกสารจากประเทศยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก นอกจากนี้ผู้เขียนได้ทัศนศึกษาภูมิประเทศและบรรยากาศทางภูมิศาสตร์การเมือง และการเศรษฐกิจ ในประเทศต่าง ๆ อาทิ ประเทศสโลวีค ออสเตรีย เยอรมัน สวิตเซอร์แลนด์ โมนาโก ฝรั่งเศส อิตาลี สเปน เนเธอร์แลนด์และสหราชอาณาจักร และการสำรวจค้นคว้าทางด้านเอกสารต่าง ๆ ด้วย

ความรู้ที่ได้รับในระยะเวลา 3 ปีนี้ ผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์การเมือง นำมาปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม และเรียบเรียงเป็นตำรา GE 467 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญ ดังนี้

**ส่วนที่ 1** เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและแนวความคิด ซึ่งผู้เขียนตระหนักว่า ทฤษฎีและแนวความคิดต่าง ๆ ที่มาจากหลายสำนัก ย่อมมีประโยชน์ต่อการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย เนื่องจากการจะวิเคราะห์ลักษณะและบทบาท - หน้าที่ของรัฐ ซึ่งสัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ ของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง จำเป็นที่นักศึกษาและผู้สนใจต้องมีความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์การเมืองในระดับหนึ่ง ในส่วนนี้จากตำราเล่มเดิมที่พิมพ์ครั้งที่ 5 ยังคงปรากฏอยู่ตามเดิม แต่ผู้เขียนได้เพิ่มเติมแนวความคิดใหม่ ๆ ขึ้น

**ส่วนที่ 2** เป็นเรื่องของเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมือง ผู้เขียนได้นำข้อมูลที่ทันสมัยจาก ตำรา เอกสารและข่าวสาร รวมทั้งประสบการณ์ของผู้เขียนด้วย มาแก้ไขปรับปรุงและเพิ่มเติม เพื่อเรียบเรียงตำราภูมิศาสตร์การเมืองเล่มนี้ ผู้เขียนได้ใส่ชื่อเอกสารและตำราต่าง ๆ ในส่วนบรรณานุกรม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่นักศึกษาและผู้สนใจที่ต้องการศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติมในด้านนี้

ผู้เขียนหวังว่าตำราเล่มนี้ คงจะเป็นประโยชน์ในการช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแนวทางให้ผู้ศึกษาวิชาภูมิศาสตร์การเมืองนี้ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในแนวความคิดทางการศึกษา และนำความรู้ไปวิเคราะห์ วิวิจารณ์ เกี่ยวกับภูมิศาสตร์การเมืองได้ในระดับสูง

ถ้ามีข้อผิดพลาดประการใดเกี่ยวกับตำราเล่มนี้ กรุณาแจ้งให้ผู้เขียนทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

สุพรรณิ ชะโลธร  
ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยรามคำแหง  
กันยายน 2538

ผู้เขียนหวังว่าตำราเล่มนี้ คงจะเป็นประโยชน์ในการช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแนวทางให้ผู้ศึกษาวิชาภูมิศาสตร์การเมืองนี้ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในแนวความคิดทางการศึกษา และนำความรู้ไปวิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับภูมิศาสตร์การเมืองในระดับสูง

ถ้ามีข้อผิดพลาดประการใดเกี่ยวกับตำราเล่มนี้ กรุณาแจ้งให้ผู้เขียนทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

สุพรรณณี ชะโรลธ

ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กันยายน 2538